

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

privind eficiența energetică

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Domeniu de reglementare și obiective

Art. 1. - (1) Scopul prezentei legi îl constituie crearea cadrului legal pentru elaborarea și aplicarea politicii naționale în domeniul eficienței energetice în vederea atingerii obiectivului național de creșterea a eficienței energetice.

(2) Măsurile de politică în domeniul eficienței energetice se aplică pe întreg lanțul: resurse primare, producere, distribuție, furnizare, transport și consum final.

(3) Până în anul 2020 se stabilește o țintă națională indicativă de reducere a consumului de energie cu 19%.

Politica de eficiență energetică

Art. 2. - (1) Îmbunătățirea eficienței energetice este un obiectiv strategic al politicii energetice naționale, datorită contribuției majore pe care o are la realizarea siguranței alimentării cu energie, dezvoltării durabile și competitivității, la economisirea resurselor energetice primare și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

(2) Politica națională de eficiență energetică este parte integrantă a politicii energetice a statului și urmărește:

a) eliminarea barierelor în calea promovării eficienței

energetice;

b) promovarea mecanismelor de eficiență energetică și a instrumentelor financiare pentru economia de energie;

c) educarea și conștientizarea consumatorilor finali asupra importanței și beneficiilor aplicării măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice;

d) cooperarea dintre consumatorii finali, producătorii, furnizorii, distribuitorii de energie și organismele publice în vederea atingerii obiectivelor stabilite de politica națională de eficiență energetică;

e) promovarea cercetării fundamentale și aplicative în domeniul utilizării eficiente a energiei.

(3) Politica națională de eficiență energetică definește obiectivele privind îmbunătățirea eficienței energetice, țintele indicative de economisire a energiei, măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice aferente, în toate sectoarele economiei naționale cu referiri speciale privind:

a) introducerea tehnologiilor cu eficiență energetică ridicată, a sistemelor moderne de măsură și control, precum și a sistemelor de gestiune a energiei, pentru monitorizarea, evaluarea continuă a eficienței energetice și previzionarea consumurilor energetice;

b) promovarea utilizării la consumatorii finali a echipamentelor și aparaturii eficiente din punct de vedere energetic, precum și a surselor regenerabile de energie;

c) reducerea impactului asupra mediului al activităților industriale și de producere, transport, distribuție și consum al tuturor formelor de energie;

d) aplicarea principiilor moderne de management energetic;

e) acordarea de stimulente financiare și fiscale, în condițiile legii;

f) dezvoltarea pieței pentru serviciile energetice.

Atribuții și răspunderi

Art. 3. - (1) În vederea aplicării prevederilor prezentei legi, se înființează în cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare *ANRE*, prin ordin al președintelui ANRE, Departamentul pentru Eficiență Energetică.

(2) Organizarea și funcționarea Departamentului pentru Eficiență Energetică se aprobă prin ordin al președintelui ANRE, avându-se în vedere următoarele atribuții și responsabilități principale:

a) elaborarea propunerilor de politici și legislație

secundară în domeniul eficienței energetice;

b) monitorizarea stadiului implementării Planului Național de Acțiune în Domeniul Eficienței Energetice și a programelor aferente de îmbunătățire a eficienței energetice la nivel național, precum și a economiilor de energie rezultate în urma prestării de servicii energetice și a altor măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice;

c) asigurarea supravegherii pieței de echipamente și aparate pentru care există reglementări specifice privind eficiența energetică și proiectarea ecologică;

d) cooperarea cu instituțiile și organismele interne și internaționale în vederea promovării utilizării eficiente a energiei și reducerii impactului negativ asupra mediului;

e) transmiterea către Guvern, în vederea informării Comisiei Europene, până la data de 30 aprilie a fiecărui an, începând cu 2015, a unui raport privind progresul înregistrat în îndeplinirea obiectivelor naționale de eficiență energetică, întocmit în conformitate cu anexa 11, partea 1;

f) elaborarea de norme și reglementări tehnice în scopul creșterii eficienței energetice în toate domeniile de activitate;

g) autorizarea auditorilor energetici din industrie și atestarea managerilor energetici;

h) punerea la dispoziția publicului și actualizarea periodică a listei cu furnizorii disponibili de servicii energetice care sunt calificați și/sau certificați și a calificărilor și/sau a certificărilor acestora;

i) participarea la evaluarea tehnică, avizarea și monitorizarea proiectelor de investiții în domeniul eficienței energetice, pentru care se cere finanțare de la bugetul de stat și din alte surse interne și externe la dispoziția Guvernului;

j) elaborarea sintezei stadiului implementării programelor de eficiență energetică de către operatorii economici;

k) cooperarea cu instituțiile abilitate la realizarea unor evaluări pe termen scurt, mediu și lung privind evoluția raportului cerere-ofertă de energie și a calculului indicatorilor de eficiență energetică la nivel național;

l) promovarea utilizării surselor regenerabile de energie la consumatori, prin acțiuni complementare activității de reglementare;

m) elaborarea, inclusiv prin cofinanțarea de la bugetul de stat sau din surse proprii, a unor studii pentru fundamentarea programelor naționale de eficiență energetică și participarea la proiecte declarate eligibile, în cadrul programelor de eficiență

energetică și energii regenerabile, inițiate de organisme internaționale;

n) participarea la fundamentarea țintelor indicative de economisire a energiei și a măsurilor de realizare a acestora;

o) monitorizarea acordurilor voluntare inițiate de autoritățile competente;

p) sprijinirea, în colaborare cu Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, a autorităților administrațiilor publice centrale pentru respectarea obligației de a achiziționa doar produse, servicii și clădiri cu performanțe înalte de eficiență energetică, în măsura în care aceasta corespunde cerințelor de eficacitate a costurilor, fezabilitate economică, viabilitate sporită, conformitate tehnică, precum și unui nivel suficient de concurență;

q) sprijinirea autorităților competente la elaborarea programelor de îmbunătățire a eficienței energetice, programe finanțate din bugetele acestor autorități.

(3) Prin ordin al președintelui ANRE, conducerea și coordonarea Departamentului pentru Eficiență Energetică sunt asigurate de către un vicepreședinte al ANRE.

(4) În exercitarea atribuțiilor sale, conducătorul Departamentului pentru Eficiență Energetică emite decizii și instrucțiuni, în condițiile legii.

(5) Atribuțiile, sarcinile și responsabilitățile individuale ale personalului din cadrul Departamentului pentru Eficiență Energetică se stabilesc prin fișa postului, întocmită conform legii.

(6) Statul de funcții, structura posturilor pe direcții generale, direcții, servicii și compartimente, precum și încadrarea personalului se aprobă prin ordin al președintelui ANRE, la propunerea conducătorului Departamentului pentru Eficiență Energetică.

Înțelesul unor termeni și expresii

Art. 4. - În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

1. *acțiune individuală* - acțiune care duce la îmbunătățiri verificabile și măsurabile sau care pot fi estimate ale eficienței energetice și care este efectuată ca rezultat al unei măsuri de politică;

2. *administrația publică centrală* - departament administrativ de specialitate a cărui competență acoperă întregul teritoriu; în conformitate cu art. 116 din Constituția României,

republicată, cuprinde: ministere, alte organe de specialitate organizate în subordinea Guvernului ori a ministerelor și autorități administrative autonome;

3. *agregator* - furnizor de servicii care însumează pe termen scurt curbe de sarcină ale unor consumatori în vederea participării acestora la piețele centralizate de energie electrică;

4. *audit energetic* - procedură sistematică al cărei scop este obținerea unor date/informații corespunzătoare despre profilul consumului energetic existent al unei clădiri sau al unui grup de clădiri, al unei operațiuni sau instalații industriale sau comerciale sau al unui serviciu privat sau public, identificarea și cuantificarea oportunităților rentabile de economisire a energiei și raportarea rezultatelor;

5. *auditor energetic* - persoana fizică sau juridică atestată/autorizată în condițiile legii care are dreptul să realizeze audit energetic la consumatori; auditorii energetici persoane fizice își desfășoară activitatea ca persoane fizice autorizate sau angajați ai unor persoane juridice, conform legislației în vigoare;

6. *autoritate competentă* - autoritate cu atribuții în domeniu conform legislației în vigoare;

7. *autoritate publică de punere în aplicare* - organism de drept public, responsabil cu realizarea sau monitorizarea impozitării/taxării energiei sau a carbonului, a sistemelor și instrumentelor financiare, a stimulentele fiscale, a standardelor și normelor, a schemelor de etichetare energetică, a formării și educației în acest scop;

8. *client final/consumator* - persoană fizică sau juridică care utilizează energie pentru propriul consum final;

9. *cogenerare de înaltă eficiență* - cogenerarea care îndeplinește criteriile stabilite prin hotărâre a Guvernului;

10. *consum de energie primară* - consumul intern brut, cu excepția utilizărilor neenergetice;

11. *consum final de energie* - toată energia furnizată industriei, transporturilor, gospodăriilor, sectoarelor prestatoare de servicii și agriculturii, exclusiv energia destinată sectorului de producere a energiei electrice și termice și acoperirii consumurilor proprii tehnologice din instalațiile și echipamentele aferente sectorului energetic;

12. *contract de performanță energetică* - acord contractual între beneficiarul și furnizorul unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, verificată și monitorizată pe toată perioada contractului, prin care cheltuielile cu investițiile referitoare la

măsura respectivă sunt plătite proporțional cu un nivel al îmbunătățirii eficienței energetice convenit prin contract sau cu alte criterii convenite privind performanța energetică, cum ar fi economiile financiare;

13. *distribuitor de energie* – persoană fizică sau juridică, inclusiv un operator de distribuție, responsabilă de transportul energiei, în vederea livrării acesteia la consumatorii finali sau la stațiile de distribuție care vând energie consumatorilor finali în condiții de eficiență;

14. *energie* – toate formele de produse energetice, combustibili, energie termică, energie din surse regenerabile, energie electrică sau orice altă formă de energie, astfel cum sunt definite în art. 2 lit. (d) din Regulamentul (CE) nr. 1099/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2008 privind statisticile în domeniul energiei;

15. *eficiență energetică* – raportul dintre valoarea rezultatului performant obținut, constând în servicii, bunuri sau energia rezultată sau energia rezultată și valoarea energiei utilizate în acest scop;

16. *economie de energie* – cantitatea de energie economisită determinată prin măsurarea și/sau estimarea consumului înainte și după punerea în aplicare a oricărui tip de măsuri, inclusiv a unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, asigurând în același timp normalizarea condițiilor externe care afectează consumul de energie;

17. *furnizor de energie* – persoană fizică și/sau juridică ce desfășoară activitatea de furnizare de energie;

18. *furnizor de servicii energetice* – persoană fizică sau juridică care furnizează servicii energetice sau alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice în instalația sau la sediul consumatorului final;

19. *instrumente financiare pentru economii de energie* – orice instrument financiar, precum fonduri, subvenții, reduceri de taxe, împrumuturi, finanțare de către terți, contracte de performanță energetică, contracte de garantare a economiilor de energie, contracte de externalizare și alte contracte de aceeași natură care sunt disponibile pe piață, de către instituțiile publice sau organismele private pentru a acoperi, parțial sau integral, costul inițial al măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice;

20. *îmbunătățire a eficienței energetice* – creșterea eficienței energetice ca rezultat al schimbărilor tehnologice, comportamentale și/sau economice;

21. *încălzire și răcire eficientă* – opțiuni de încălzire și

răcire care, comparativ cu un scenariu de bază care reflectă situația normală, reduce măsurabil consumul de energie primară necesar pentru a furniza o unitate de energie livrată, în cadrul unei limite de sistem relevante, într-un mod eficient din punct de vedere al costurilor, după cum a fost evaluat în analiza costuri-beneficii, ținând seama de energia necesară pentru extracție, conversie, transport și distribuție;

22. *încălzire și răcire individuală eficientă* – opțiune privind furnizarea de încălzire și răcire individuală care, comparativ cu termoficarea și răcirea centralizată eficientă, reduce măsurabil consumul de energie primară din surse neregenerabile necesar pentru a furniza o unitate de energie livrată în cadrul unei limite de sistem relevante sau necesită același consum de energie primară din surse neregenerabile, dar la un cost inferior, ținând seama de energia necesară pentru extracție, conversie, transport și distribuție;

23. *întreprinderi mici și mijlocii*, denumite în continuare *IMM-uri* - întreprinderi în sensul celor definite în titlul I din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii; categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și mijlocii este formată din întreprinderi care au sub 250 de angajați și a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 50 milioane EUR și/sau al căror bilanț anual nu depășește 43 milioane EUR;

24. *manager energetic* - persoană fizică sau juridică prestatoare de servicii energetice atestată în condițiile legii, al cărei obiect de activitate este organizarea, conducerea și gestionarea proceselor energetice ale unui consumator;

25. *măsură de politică* - instrument de reglementare, financiar, fiscal, voluntar sau de furnizare a informațiilor pentru a crea un cadru favorabil, o cerință sau un stimulent pentru ca actorii de pe piață să furnizeze și să achiziționeze servicii energetice și să întreprindă alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice;

26. *operator de distribuție* - orice persoană fizică sau juridică ce deține, sub orice titlu, o rețea de distribuție și care răspunde de exploatarea, de întreținerea și, dacă este necesar, de dezvoltarea rețelei de distribuție într-o anumită zonă și, după caz, a interconexiunilor acesteia cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a rețelei de a satisface un nivel rezonabil al cererii de distribuție de energie în condiții de eficiență;

27. *operator de transport și de sistem* - orice persoană juridică ce realizează activitatea de transport și care răspunde de operarea, asigurarea întreținerii și, dacă este necesar, de dezvoltarea rețelei de transport într-o anumită zonă și, acolo unde este aplicabilă, interconectarea acesteia cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a rețelei de transport de a acoperi cererile rezonabile pentru transportul energiei;

28. *organism public* – autoritate contractantă astfel cum este definită în Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii;

29. *parte mandatată* – entitate juridică căreia i-au fost delegate competențe de către administrația publică sau de un alt organism public pentru a dezvolta, gestiona sau exploata un sistem de finanțare în numele administrației publice sau al altui organism public;

30. *parte obligată* – distribuitor de energie sau furnizor de energie pentru care sunt obligatorii schemele naționale de obligații în ceea ce privește eficiența energetică;

31. *parte participantă* – întreprindere sau organism public care s-a angajat să atingă anumite obiective în cadrul unui acord voluntar sau căruia i se aplică un instrument național de politică de reglementare;

32. *raport al suprafețelor* – raportul dintre suprafața totală a clădirilor și suprafața terenului într-un anumit teritoriu;

33. *reabilitare substanțială* – reabilitarea ale cărei costuri depășesc 50 % din costurile de investiții pentru o nouă unitate comparabilă;

34. *renovare complexă* – lucrări efectuate la anvelopa clădirii și/sau la sistemele tehnice ale acesteia, ale căror costuri depășesc 50% din valoarea de impozitare/inventar a clădirii, după caz, exclusiv valoarea terenului pe care este situată clădirea;

35. *serviciu energetic* – activitatea care conduce la un beneficiu fizic, o utilitate sau un bun obținut prin utilizarea eficientă a energiei cu o tehnologie și/sau o acțiune eficientă din punct de vedere energetic care poate include activitățile de exploatare, întreținere și control necesare pentru prestarea serviciului, care este furnizat pe bază contractuală și care, în condiții normale, conduce la o îmbunătățire a eficienței energetice și/sau a economiilor de energie primară verificabilă și care poate fi măsurată sau estimată;

36. *sistem eficient de termoficare centralizat și de răcire* - sistem de termoficare sau răcire care utilizează cel puțin: 50% energie din surse regenerabile, 50% căldură reziduală, 75% energie termică produsă în cogenerare sau 50% dintr-o combinație de tipul celor sus-menționate;

37. *sistem de management al energiei* - un set de elemente interconectate sau care interacționează între ele aparținând unui plan care stabilește obiectivul de eficiență energetică și strategia de atingere a acestui obiectiv;

38. *sistem de contorizare inteligentă* - sistem electronic care poate măsura consumul de energie oferind mai multe informații decât un contor tradițional și care poate transmite și primi date utilizând o anumită formă de comunicații electronice;

39. *societate de servicii energetice de tip ESCO* – persoană juridică sau fizică autorizată care prestează servicii energetice și/sau alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice în cadrul instalației sau incintei consumatorului și care, ca urmare a prestării acestor servicii și/sau măsuri, acceptă un grad de risc financiar; plata pentru serviciile prestate este bazată, integral sau parțial, pe îmbunătățirea eficienței energetice și pe îndeplinirea altor criterii de performanță convenite de părți;

40. *standard european* - standard adoptat de Comitetul European de Standardizare, de Comitetul European de Standardizare Electrotehnică sau de Institutul European de Standardizare în Telecomunicații și pus la dispoziția publicului;

41. *standard internațional* - standard adoptat de Organizația Internațională de Standardizare și pus la dispoziția publicului;

42. *suprafață utilă totală* - suprafața utilă a unei clădiri sau a unei părți de clădire unde se utilizează energie pentru a regla climatul interior prin: încălzire/răcire, ventilare/climatizare, preparare apă caldă menajeră, iluminare, după caz;

43. *unitate de cogenerare* – grup de producere care poate funcționa în regim de cogenerare;

44. *unitate de cogenerare de mică putere* - unitate de cogenerare cu capacitate instalată mai mică de 1 MW_e ;

45. *unitate de microcogenerare* - unitate de cogenerare cu o capacitate electrică instalată mai mică de 50 kW_e .

CAPITOLUL II

Consumul energetic eficient în clădiri

Renovarea clădirilor

Art. 5. - (1) Pentru mobilizarea investițiilor în renovarea clădirilor rezidențiale și comerciale, atât publice cât și private, existente la nivel național, se elaborează o strategie pe termen lung, denumită în continuare *strategie*. Strategia vizează, în principal, creșterea performanței energetice a clădirilor și cuprinde:

a) prezentarea de ansamblu a fondului imobiliar existent la nivel național, bazată, după caz, pe eșantioane statistice;

b) identificarea soluțiilor de renovare eficiente din punct de vedere al costurilor și relevante pentru tipul de clădiri și zona climatică;

c) politici și măsuri eficiente din punct de vedere al costurilor pentru stimularea renovării complexe a clădirilor, inclusiv a renovărilor complexe efectuate în etape;

d) o perspectivă previzională, în vederea orientării deciziilor de investiții ale diferitelor persoane, ale operatorilor economici din construcții și ale instituțiilor financiare;

e) o estimare bazată pe date concrete a economiilor de energie preconizate și a altor beneficii.

(2) O primă versiune a strategiei se publică pe pagina de internet a autorității competente, este actualizată ulterior o dată la 3 ani și este transmisă Comisiei Europene ca parte a planurilor naționale de acțiune în domeniul eficienței energetice.

(3) Strategia prevăzută la alin. (1) se elaborează de autoritatea competentă pe baza datelor și informațiilor cuprinse, după caz, în studii, cercetări, documentări, proiecte, etc., elaborate de instituții de învățământ superior, institute de cercetare, asociații profesionale și/sau organizații independente non-profit cu atribuții/activități relevante în domeniul eficienței energetice/performanței energetice a clădirilor. În acest scop, se pot contracta, în condițiile legii, studii, cercetări, documentări, finanțate din alocații de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație în bugetele autorităților publice competente și/sau din alte surse legal constituite.

**Rolul clădirilor
aparținând
organismelor
publice**

Art. 6. - (1) În limita bugetelor anuale, 3% din suprafața totală a clădirilor încălzite și/sau răcite pentru asigurarea climatului interior, deținute și ocupate de administrația publică centrală se renovează anual pentru a îndeplini cel puțin cerințele minime de performanță energetică prevăzute în cap. IV – *Cerințele de performanță energetică a clădirilor* – din Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată.

(2) Procentul prevăzut la alin. (1) se calculează la suprafața totală a clădirilor cu suprafețe utile totale de peste 500 mp deținute și ocupate de administrația publică centrală, care, la data de 1 ianuarie a fiecărui an, nu îndeplinesc cerințele minime de performanță energetică stabilite în temeiul art. 4 din Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor. După 9 iulie 2015, pragul de 500 mp suprafață utilă totală a clădirii este redus la 250 mp.

(3) În cazul în care autoritatea competentă extinde obligațiile prevăzute la alin. (1) și la structuri ale administrației publice locale, procentul de 3% se calculează la suprafața totală a clădirilor cu o suprafață utilă totală de peste 500 mp și, începând cu 9 iulie 2015, de peste 250 mp, deținute și ocupate de administrația publică centrală și de aceste structuri ale administrației publice locale, care, la data de 1 ianuarie a fiecărui an, nu îndeplinesc cerințele minime de performanță energetică stabilite în temeiul art. 4 din Directiva 2010/31/UE.

(4) În situația în care, în aplicarea prevederilor alin. (1), se optează pentru măsuri de renovare complexă a clădirilor deținute și ocupate de administrația publică centrală, se ia în considerare renovarea clădirii în ansamblu, inclusiv anvelopa, sistemele tehnice, funcționarea și întreținerea acestora.

(5) Constituie priorități în aplicarea măsurilor de eficiență energetică, clădirile administrației publice centrale cu performanță energetică scăzută determinată prin certificarea energetică a acestora, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic și eficient din punct de vedere al costurilor.

(6) Cerințele prevăzute la alin. (1) nu se aplică pentru

următoarele categorii de clădiri:

a) clădiri protejate oficial ca făcând parte dintr-un sit protejat sau datorită valorii lor arhitecturale sau istorice deosebite, în măsura în care respectarea anumitor cerințe minime de performanță energetică ar modifica în mod inacceptabil caracterul sau aspectul acestora;

b) clădiri deținute de forțele armate sau de administrația centrală și care servesc unor obiective de apărare națională, cu excepția spațiilor de locuit individuale sau a clădirilor de birouri ale forțelor armate și ale altor categorii de personal angajat de autoritățile de apărare națională;

c) clădiri utilizate ca lăcașuri de cult sau pentru alte activități cu caracter religios.

(7) În cazul în care se renovează mai mult de 3% din suprafața totală a clădirilor administrației publice centrale într-un anumit an, excedentul se poate contabiliza în cadrul ratei de renovare anuală a oricăruia dintre cei 3 ani anteriori sau următori.

(8) În cadrul ratei anuale de renovare a clădirilor administrației publice centrale se pot include clădirile noi ocupate și deținute de aceasta care înlocuiesc clădiri specifice demolate ale administrației publice centrale în oricare din cei 2 ani precedenți, precum și clădiri vândute, demolate sau înstrăinate, sub orice formă și necuprinse în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, în oricare din cei 2 ani precedenți ca urmare a utilizării mai intensive a altor clădiri.

(9) Pentru aplicarea prevederilor alin. (1), toate departamentele administrative ale administrației publice centrale identifică din inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, clădirile încălzite și/sau răcite pentru asigurarea climatului interior, care, la 31 decembrie 2013 au suprafețe utile totale de peste 500 mp și, până la 9 iulie 2015, de peste 250 mp, întocmesc inventarul acestora, îl actualizează anual, răspunzând pentru completitudinea, realitatea și exactitatea datelor, și, cu excepțiile prevăzute la alin. (6), îl pun la dispoziția publicului prin publicarea pe pagina proprie de internet. Inventarul cuprinde următoarele informații:

a) suprafața totală, în mp;

b) datele energetice relevante.

(10) Autoritatea competentă centralizează datele și informațiile din inventarele realizate și puse la dispoziție de departamentele administrative ale administrației publice centrale și publice pe pagina proprie de internet centralizatorul inventarului clădirilor încălzite și/sau răcite pentru asigurarea climatului interior, deținute și ocupate de acestea care respectă prevederile alin. (9).

(11) Pentru o abordare alternativă la măsurile prevăzute la alin. (1)-(9) și fără a aduce atingere art. 7 din Directiva 2010/31/UE, se pot adopta măsuri eficiente din punct de vedere al costurilor, inclusiv renovări aprofundate și măsuri care vizează schimbări în comportamentul ocupanților, pentru a obține, până în 2020, o cantitate de economii de energie în clădirile eligibile deținute și ocupate de administrația publică centrală cel puțin echivalentă cu cea prevăzută la alin. (1), raportată în fiecare an.

(12) În sensul abordării alternative, economiile de energie care ar putea fi realizate prin aplicarea prevederilor alin. (1)-(8), se estimează prin utilizarea unor valori standard adecvate pentru consumul de energie al tipurilor clădirilor de referință ale administrației publice centrale, înainte și după renovare și în conformitate cu estimările suprafeței totale a clădirilor inventariate. Categoriile de clădiri de referință ale administrației publice centrale sunt reprezentative pentru fondul imobiliar al acesteia.

(13) Anual, până la 31 decembrie, autoritatea competentă identifică măsurile alternative ce urmează a fi adoptate conform prevederilor alin. (11), precum și modul în care se realizează o îmbunătățire echivalentă a performanței energetice a clădirilor deținute și ocupate de administrația publică centrală și se notifică Comisiei Europene.

(14) Organismele publice, inclusiv cele organizate la nivel regional și local, precum și organismele care se ocupă de locuințele sociale reglementate de dreptul public, sunt încurajate, potrivit competențelor și structurilor administrative ale acestora:

a) să adopte un plan de eficiență energetică, de sine stătător sau ca parte a unui plan general privind clima sau mediul, care să conțină obiective și acțiuni specifice privind economia de energie și eficiența energetică, în vederea

respectării rolului de exemplu al clădirilor administrației publice centrale prevăzut la alin. (1), (9) și (11);

b) să pună în aplicare un sistem de gestionare a energiei, inclusiv audituri energetice, ca parte din punerea în aplicare a planului prevăzut la lit. a);

c) să utilizeze, după caz, societăți de servicii energetice și contracte de performanță energetică pentru a finanța renovările și a implementa planurile de menținere sau de îmbunătățire a eficienței energetice pe termen lung.

(15) În vederea realizării unui consum energetic eficient în clădiri, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, în calitate de autoritate competentă în domeniul construcțiilor, efectuează analize și elaborează strategii, promovează politici publice și legislație specifică, inițiază și monitorizează programe privind creșterea eficienței energetice în clădiri.

(16) Pentru realizarea acțiunilor prevăzute la alin. (15):

a) Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice colaborează cu Departamentul pentru Eficiență Energetică, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, Departamentul pentru Energie, universități tehnice și arhitectură și institute de cercetare și de proiectare, în vederea furnizării de către acestea a datelor și informațiilor pe care le dețin în domeniul eficienței energetice;

b) autoritățile administrației publice implementează programe anuale de creștere a eficienței energetice în clădiri.

(17) În vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (1) și alin. (16) lit. b), finanțarea activităților/lucrărilor se asigură de la bugetul de stat prin bugetele autorităților administrației publice, în condițiile legii și/sau din fondurile structurale și de coeziune ale Uniunii Europene, în conformitate cu regulamentele și procedurile de accesare a acestor fonduri și în condițiile stabilite prin documentele procedurale specifice implementării programelor operaționale.

CAPITOLUL III

Achiziții publice

Achiziții efectuate de organismele publice

Art. 7. - (1) Administrațiile publice centrale achiziționează doar produse, servicii, lucrări sau clădiri cu performanțe înalte de eficiență energetică, în măsura în care această achiziție corespunde cerințelor de eficacitate a costurilor, fezabilitate economică, viabilitate sporită, conformitate tehnică, precum și unui nivel suficient de concurență, astfel cum este prevăzut în anexa nr. 1.

(2) Obligația prevăzută la alin. (1) se aplică contractelor de achiziții de produse, servicii, lucrări sau clădiri de către administrațiile publice centrale.

(3) Obligația menționată la alin. (1) se aplică în cazul contractelor forțelor armate numai în măsura în care aplicarea sa nu generează un conflict cu natura și obiectivul principal ale activităților forțelor armate.

(4) Obligația prevăzută la alin. (1) nu se aplică contractelor de furnizare a echipamentului militar definite în Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE.

(5) Prin excepție de la aplicarea prevederilor alin. (1) și (2), atunci când un organism public achiziționează un pachet de produse reglementat în ansamblu de un act delegat adoptat în temeiul Directivei 2010/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind indicarea, prin etichetare și informații standard despre produs, a consumului de energie și de alte resurse al produselor cu impact energetic, acesta poate solicita ca eficiența energetică totală să aibă prioritate asupra eficienței energetice a produselor individuale din pachetul respectiv prin achiziționarea pachetului de produse care respectă criteriul apartenenței la cea mai înaltă clasă de eficiență energetică.

CAPITOLUL IV

Programe de măsuri

Măsuri de politică energetică

Art. 8. - (1) În vederea realizării de economii de energie în rândul consumatorilor, în perioada 1 ianuarie 2014 - 31 decembrie 2020 se adoptă măsuri de politică de eficiență

energetică care au ca obiectiv obținerea unor economii, în fiecare an, de 1,5% din volumul vânzărilor anuale de energie către consumatorii tuturor distribuitorilor sau tuturor furnizorilor de energie ca volum, calculate ca medie pe perioada de 3 ani imediat anterioară datei de 1 ianuarie 2013.

(2) Vânzările de energie, ca volum, utilizate în transport, pot fi excluse parțial sau integral din calculul prevăzut la alin. (1).

(3) Măsurile de politică energetică se referă, în principal, la:

a) realizare de audituri energetice independente;

b) formare de auditori energetici;

c) formare și educare, inclusiv programe de consiliere a consumatorilor, care duc la aplicarea tehnologiei sau a tehnicilor eficiente din punct de vedere energetic și care au ca efect reducerea consumului de energie la utilizatorii finali;

d) standarde și norme care urmăresc îmbunătățirea eficienței energetice a produselor și a serviciilor, inclusiv a clădirilor și a vehiculelor;

e) sisteme de etichetare energetică;

f) reglementări sau acorduri voluntare care conduc la aplicarea tehnologiei sau a tehnicilor eficiente din punct de vedere energetic și care au ca efect reducerea consumului de energie la utilizatorii finali;

g) susținerea dezvoltării societăților de servicii energetice de tip ESCO;

h) constituirea unui fond specializat pentru investiții în eficiență energetică;

i) sisteme și instrumente de finanțare sau stimulente fiscale care duc la aplicarea tehnologiei sau a tehnicilor eficiente din punct de vedere energetic și care au ca efect reducerea consumului de energie la utilizatorii finali; ariile potențiale de finanțare includ măsurile de eficiență energetică în clădiri publice, comerciale și rezidențiale, cum ar fi: cogenerarea de înaltă eficiență pentru procese de încălzire și pentru procese de răcire pentru utilizatorii finali, sisteme de automatizare a clădirilor pentru eficiență energetică, sisteme informatice de auditare energetică, precum și dezvoltarea de competențe în domeniul eficienței energetice.

(4) Măsurile prevăzute la alin. (3) se implementează prin programe naționale de eficiență energetică și trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

a) economiile de energie sunt determinate într-un mod

transparent;

b) economiile de energie se exprimă în funcție de consumul de energie primară, conform anexei nr. 2.

(5) Cantitatea de economii de energie necesară sau care urmează a fi obținută prin măsura de politică energetică este exprimată în consum de energie primară sau finală, utilizând factorii de conversie prevăzuți în anexa nr. 2 iar economiile de energie sunt calculate utilizând metodele și principiile cuprinse în anexa nr. 3.

(6) Sub rezerva limitării reducerii economiilor de energie prevăzute la alin. (1) la maximum 25%, țintele economiilor de energie rezultate în urma aplicării măsurilor de politică energetică, ca sumă a planului național de eficiență energetică, sunt:

- a) 1% în 2014 și 2015;
- b) 1,25% în 2016 și 2017;
- c) 1,5% în 2018, 2019 și 2020;

având ca bază de referință consumul mediu anual de energie primară în cei 3 ani anteriori datei de 1 ianuarie 2013.

(7) La efectuarea calculului economiilor prevăzute la alin. (6) se are în vedere:

a) excluderea din calcul a unei părți sau a întregii cantități de energie vândută și utilizată în activitățile industriale enumerate în anexa I la Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului;

b) scăderea economiilor de energie realizate în sectoarele producerii, transportului și distribuției de energie, incluzând infrastructura de termoficare centralizată și răcire eficientă, ca urmare a punerii în aplicare a cerințelor prevăzute la art. 14 și 15;

c) scăderea economiilor de energie rezultate din acțiunile noi individuale puse în aplicare după 31 decembrie 2008, care continuă să aibă impact în 2020 și care pot fi măsurate și verificate.

(8) Departamentul pentru Eficiență Energetică monitorizează realizarea economiilor de energie și întocmește un raport anual pentru anul anterior până la 30 aprilie, pe baza rapoartelor primite de la instituțiile implicate în implementarea prezentei legi până la 30 martie. Raportul este publicat anual pe site-ul Departamentului pentru Eficiență Energetică.

(9) Fondul prevăzut la alin. (3) lit. h) este accesibil furnizorilor de măsuri pentru îmbunătățirea eficienței energetice, cum ar fi companiile de servicii energetice, consilierii energetici independenți, distribuitorii de energie, operatorii sistemului de distribuție, societățile de vânzare cu amănuntul a energiei și instalatorii, precum și consumatorilor finali. Acest fond nu este în concurență cu măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice finanțate în condiții comerciale.

(10) Modul de organizare și funcționare a fondului prevăzut la alin. (3) lit. h) se stabilește, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, prin hotărâre a Guvernului.

Obligațiile operatorilor economici

Art. 9. - (1) Operatorii economici care consumă anual o cantitate de energie de peste 1.000 tone echivalent petrol au obligația:

a) să efectueze o dată la 4 ani un audit energetic pe întregul contur de consum energetic; auditul este elaborat de o persoană fizică sau juridică autorizată în condițiile legii și stă la baza stabilirii și aplicării măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice;

b) să întocmească programe de îmbunătățire a eficienței energetice care includ măsuri pe termen scurt, mediu și lung;

c) să numească un manager energetic, atestat de Departamentul pentru Eficiență Energetică, conform legislației în vigoare sau să încheie un contract de management energetic cu o persoană fizică atestată de Departamentul pentru Eficiență Energetică care are statut de persoană fizică autorizată, sau o persoană juridică prestatoare de servicii energetice agreată în condițiile legii.

(2) În cazul operatorilor economici care dețin subunități consumatoare a mai mult de 1.000 tone echivalent petrol (sucursale, puncte de lucru, precum și alte sedii secundare) amplasate în mai multe puncte geografice, care nu sunt legate direct prin funcționalitate sau rețele energetice, fiecare subunitate situată într-un punct geografic diferit de al celorlalte subunități este considerată din punctul de vedere al obligațiilor ce îi revin ca unitate independentă. Acestor unități independente le sunt aplicabile prevederile alin. (1).

(3) Programele de îmbunătățire a eficienței energetice prevăzute la alin. (1) lit. (b):

a) se elaborează în conformitate cu modelul aprobat de Departamentul pentru Eficiență Energetică;

b) se transmit Departamentului pentru Eficiență

Energetică până la 30 septembrie a anului în care au fost elaborate.

(4) Operatorii economici care folosesc o cantitate de energie mai mare de 1.000 tone echivalent petrol pe an completează și transmit la Departamentul pentru Eficiență Energetică, până la 30 aprilie a fiecărui an, declarația de consum total anual de energie și chestionarul de analiză energetică a consumatorului de energie.

(5) Operatorii economici care consumă anual o cantitate de energie sub 1.000 tone echivalent petrol pe an, cu excepția IMM-urilor, sunt obligați să întocmească la fiecare 4 ani un audit energetic realizat de o persoană fizică sau juridică autorizată în condițiile legii și care stă la baza stabilirii și aplicării măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice.

(6) Operatorii economici prevăzuți la alin. (5) completează și transmit Departamentului pentru Eficiență Energetică, până la 30 aprilie a fiecărui an, declarația de consum total anual de energie.

(7) Operatorii economici prevăzuți la alin. (1), (2) și (5) care nu au realizat audituri energetice până la data intrării în vigoare a prezentei legi sunt obligați să le realizeze până la 5 decembrie 2015.

(8) În vederea asigurării calității auditurilor energetice, pentru orice client final, Departamentul pentru Eficiență Energetică emite criteriile minime pentru auditurile energetice în baza cerințelor prevăzute în anexa nr. 4, precum și un regulament privind atestarea managerilor și autorizarea auditorilor energetici, cu excepția auditorilor energetici pentru clădiri.

(9) Ministerul Economiei, prin Departamentul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Mediu de Afaceri și Turism, dezvoltă programe pentru a încuraja IMM-urile să se supună auditurilor energetice, precum și pentru punerea ulterioară în aplicare a recomandărilor acestor audituri.

(10) Ministerul Economiei, prin Departamentul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Mediu de Afaceri și Turism poate să instituie scheme de sprijin pentru IMM-uri, inclusiv în cazul în care au încheiat acorduri voluntare, pentru a acoperi costurile unui audit energetic și ale punerii în aplicare a recomandărilor rentabile formulate în urma auditurilor energetice, în cazul în care măsurile propuse sunt puse în aplicare, cu respectarea legislației în domeniul ajutorului de stat.

(11) Operatorii economici care consumă anual o cantitate

de energie de peste 1.000 tone echivalent petrol și care pun în aplicare un sistem de management al energiei sau al mediului, certificat de către un organism independent în conformitate cu standardele europene sau internaționale relevante, sunt exceptați de la elaborarea unui audit energetic odată la 4 ani.

(12) Autoritățile administrației publice locale din localitățile cu o populație mai mare de 5.000 de locuitori au obligația să întocmească programe de îmbunătățire a eficienței energetice în care includ măsuri pe termen scurt și măsuri pe termen de 3-6 ani.

(13) Autoritățile administrației publice locale din localitățile cu o populație mai mare de 20.000 de locuitori au obligația:

a) să întocmească programe de îmbunătățire a eficienței energetice în care includ măsuri pe termen scurt și măsuri pe termen de 3-6 ani;

b) să numească un manager energetic, atestat conform legislației în vigoare sau să încheie un contract de management energetic cu o persoană fizică atestată în condițiile legii sau cu o persoană juridică prestatoare de servicii energetice agreată în condițiile legii.

(14) Programele de îmbunătățire a eficienței energetice prevăzute la alin. (12) și alin. (13) lit. a) se elaborează în conformitate cu modelul aprobat de Departamentul pentru Eficiență Energetică și se transmit Departamentului pentru Eficiență Energetică până la 30 septembrie a anului în care au fost elaborate.

CAPITOLUL V

Contorizare, facturare, costuri de acces

Contorizarea

Art. 10. - (1) În măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic, rezonabil din punct de vedere financiar și proporțional în raport cu economiile de energie potențiale, consumatorii finali de energie electrică, gaze naturale, încălzire centralizată, răcire centralizată și apă caldă menajeră sunt dotați cu contoare individuale la prețuri competitive, care reflectă exact consumul real de energie al consumatorilor finali și care furnizează informații despre timpul efectiv de utilizare.

(2) Astfel de contoare individuale la prețuri competitive se pun totdeauna la dispoziție în cazul în care:

a) se înlocuiește un contor existent, cu excepția situației în

care acest lucru nu este posibil din punct de vedere tehnic sau nu este rentabil în raport cu economiile potențiale estimate pe termen lung;

b) se face o nouă conexiune într-o clădire nouă sau atunci când o clădire este supusă unor renovări majore, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 372/2005, republicată.

(3) În măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic, rezonabil din punct de vedere financiar și proporțional în raport cu economiile de energie potențiale se implementează sisteme de contorizare inteligentă și se montează contoare inteligente de gaze naturale și/sau de energie electrică, în conformitate cu Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în cazul în care:

a) sistemele de contorizare inteligentă furnizează consumatorilor finali informații privind perioada de utilizare reală iar obiectivele privind eficiența energetică și beneficiile pentru consumatorii finali sunt luate în considerare pe deplin în momentul stabilirii funcționalităților minime ale contoarelor și a obligațiilor impuse participanților la piață;

b) sistemele de contorizare inteligentă asigură securitatea contoarelor inteligente și comunicarea datelor, precum și dreptul la viață privată al consumatorilor finali, în conformitate cu legislația privind protecția datelor și a vieții private;

c) la cererea consumatorului final, sistemele de contorizare inteligentă pot măsura energia electrică exportată către rețea de la sediul consumatorului final;

d) la cererea consumatorilor finali, datele înregistrate de contoare privind producția sau consumul de energie electrică al acestora sunt puse la dispoziția lor sau a unei părți terțe care acționează în numele consumatorilor finali, într-un format ușor de înțeles pe care îl pot utiliza pentru a compara diferite oferte în condiții identice;

e) operatorii de distribuție au obligația de informare și asistență corespunzătoare a consumatorilor la momentul instalării acestora, în special cu privire la întregul potențial al contoarelor inteligente în ceea ce privește gestionarea contorizării și monitorizarea consumului de energie.

(4) În cazul în care încălzirea/răcirea sau apa caldă pentru o clădire sunt furnizate din sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, este obligatorie montarea contoarelor de energie termică în punctele de delimitare/separare a instalațiilor din punctul de vedere al proprietății sau al dreptului de administrare.

(5) În imobilele de tip condominiu racordate la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, este obligatorie montarea contoarelor până la 31 decembrie 2016 pentru individualizarea consumurilor de energie pentru încălzire/răcire și apă caldă la nivelul fiecărui apartament sau spațiu cu altă destinație. În cazul în care utilizarea de contoare individuale nu este fezabilă din punct de vedere tehnic sau nu este eficientă din punct de vedere al costurilor, este obligatorie montarea repartitoarelor individuale de costuri pe toate corpurile de încălzire din fiecare unitate imobiliară în parte.

(6) În imobilele de tip condominiu racordate la sistemul centralizat sau dotate cu o sursă proprie locală de producere a energiei termice la nivel de scară/bloc, repartizarea consumului de energie termică pentru încălzire/răcire și/sau apă caldă, se face în baza normelor tehnice elaborate de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice. Normele includ modalități de repartizare a consumului de energie termică aferent:

- a) apei calde de consum;
- b) încălzirii spațiilor comune;
- c) încălzirii apartamentelor și spațiilor cu altă destinație din condominiu.

**Informații
privind
facturarea**

Art. 11. - (1) În măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic și justificat din punct de vedere economic, atât în ceea ce privește facturarea consumului de energie electrică, cât și facturarea serviciului de distribuție/transport prestat, chiar și în cazul în care clientul final nu dispune de contoare inteligente, datele privind facturarea energiei electrice sunt exacte și au la bază consumul real, în conformitate cu anexa nr. 5, pct. 1.1. În acest scop:

- a) intervalul de citire a contoarelor în vederea emiterii facturii pentru consumatorii finali nu poate depăși 6 luni;
- b) intervalul de emiterie a facturilor este de regulă lunar sau convenit prin contract, dar fără a putea depăși 3 luni.

(2) În cazul în care, conform prevederilor contractuale, citirea contoarelor se realizează la intervale mai mari decât intervalul de facturare, cantitatea de energie electrică facturată între citiri se determină pe baza indexului transmis de către clientul final furnizorului prin autocitire, cu periodicitatea prevăzută în contract. Dacă clientul final nu transmite indexul în termenul convenit, cantitatea de energie electrică facturată se

stabilește pe baza unui consum estimat de energie electrică, de preferință stabilit de comun acord între furnizor și clientul final.

(3) Clienților finali care dispun de contoare inteligente, care permit stocarea și furnizarea de informații exacte privind datele de consum real utilizate la facturare, li se asigură posibilitatea de a verifica corectitudinea facturilor prin accesarea cu ușurință a următoarelor tipuri de informații suplimentare privind consumurile anterioare de energie electrică:

a) date cumulative utilizate la emiterea facturilor pentru cel puțin ultimii 3 ani sau pentru perioada scursă de la începutul contractului de furnizare/transport/distribuție sau de la data montării contoarelor inteligente, dacă acestea din urmă sunt mai mici de 3 ani; și

b) date detaliate în funcție de perioada de utilizare pentru fiecare zi, săptămână, lună și an. Aceste date se pun la dispoziția consumatorului final conform prevederilor contractuale prin intermediul internetului sau al interfeței destinate contoarelor, pentru perioada de cel puțin 24 de luni anterioare sau pentru perioada scursă de la începutul contractului de furnizare sau de la data montării contoarelor inteligente, dacă acestea din urmă sunt mai mici de 24 de luni.

(4) Indiferent dacă au sau nu instalate contoare inteligente, clienților finali li se asigură:

a) informații privind conținutul facturilor de energie electrică, la solicitarea acestora;

b) informații privind consumurile de energie electrică realizate anterior care să fie puse la dispoziția unui furnizor de servicii energetice desemnat de către clientul final, în măsura în care aceste informații sunt disponibile, pe baza și în acord cu solicitarea scrisă primită de la consumatorul final.

(5) Indiferent dacă au fost instalate sau nu contoare inteligente, furnizorii de energie au obligația:

a) în baza acordului scris al clientului final, să pună la dispoziția unui furnizor de servicii energetice desemnat de către clientul final, informații privind consumurile anterioare facturate, în măsura în care aceste informații sunt disponibile;

b) să pună la dispoziția clientului final mai multe opțiuni privind modul de transmitere a facturilor și a informațiilor privind facturarea, printre care și transmiterea pe cale electronică; de asemenea, la cererea clienților finali, acestora li se asigură o explicație clară și ușor de înțeles a modului de stabilire a sumelor de plată cuprinse în factură, în special în cazul

facilitarea împrumuturilor de la instituțiile financiar-bancare, după caz, menite să susțină proiectele de eficiență energetică și activitatea societăților de servicii energetice de tip ESCO;

b) încurajarea utilizării sistemului de etichetare de calitate, inclusiv de către asociații profesionale;

c) punerea la dispoziția publicului prin publicarea pe pagina proprie de internet și actualizarea permanentă a listei cu furnizorii disponibili de servicii energetice care sunt calificați și/sau certificați, și a calificărilor și/sau a certificărilor acestora, sau utilizarea unei interfețe cu ajutorul căreia furnizorii de servicii energetice să poată furniza informații;

d) sprijinirea sectorului public în ceea ce privește solicitarea de oferte de servicii energetice în special pentru renovarea substanțială a clădirilor, prin furnizarea de informații privind cele mai bune practici pentru contractele de performanță energetică, inclusiv, dacă este disponibilă, o analiză costuri-beneficii care utilizează o abordare pe baza ciclului de viață;

e) realizarea analizei calitative împreună cu autoritățile competente privind evoluțiile actuale și viitoare ale pieței serviciilor energetice, care este inclusă în cadrul planului național de acțiune pentru eficiență energetică.

(2) Departamentul pentru Eficiență Energetică și autoritățile competente sprijină funcționarea adecvată a pieței de servicii energetice, după caz, prin:

a) identificarea și publicarea punctului/punctelor de contact de unde consumatorii finali pot obține informațiile menționate la alin. (1);

b) eliminarea barierelor de reglementare, precum și a celor de altă natură care împiedică încheierea de contracte de performanță energetică și adoptarea altor modele de servicii de eficiență energetică în vederea identificării și/sau a punerii în aplicare a măsurilor destinate economisirii de energie;

c) tratarea cu eficiență a reclamațiilor și soluționarea extrajudiciară a litigiilor care decurg dintr-un contract de servicii energetic prin apelarea serviciilor unui mediator, în condițiile Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare;

d) acordarea posibilității ca intermediarii independenți de pe piață să joace un rol în stimularea dezvoltării pieței în materie de cerere și ofertă.

(3) Este interzisă orice activitate a distribuitorilor și furnizorilor de energie care ar putea împiedica cererea și furnizarea de servicii energetice sau alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice sau care ar putea împiedica dezvoltarea

piețelor pentru astfel de servicii sau măsuri, inclusiv blocarea piețelor pentru concurenți sau abuzul de poziție dominantă.

CAPITOLUL IX

Sanctiuni

Sanctiuni

Art. 18. - (1) Constituie contravenții următoarele fapte:

- a) nerespectarea de către operatorii economici a prevederilor art. 9 alin. (1) lit. a);
- b) nerespectarea de către operatorii economici a prevederilor art. 9 alin. (1) lit. b);
- c) nerespectarea de către operatorii economici a prevederilor art. 9 alin. (1) lit. c);
- d) nerespectarea de către operatorii economici a prevederilor art. 9 alin. (4);
- e) nerespectarea de către operatorii economici a prevederilor art. 9 alin. (6);
- f) nerespectarea de către operatorii economici a prevederilor art. 9 alin. (7).

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează, după cum urmează:

- a) contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. a), cu amendă de la 10.000 lei la 200.000 lei, calculată proporțional cu mărimea consumului, astfel :

$$P = 0,9 \times C + 10.000 \text{ lei, unde:}$$

P = valoarea penalității în lei,

C = consumul anual de combustibil în tone echivalent petrol/an;

- b) contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. b), cu amendă de la 15.000 lei la 30.000 lei;
- c) contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. c), cu amendă de la 10.000 lei la 20.000 lei;
- d) contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. d), cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei;
- e) contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. e), cu amendă de la 2.000 lei la 5.000 lei;
- f) contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. f), cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei;

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către personalul împuternicit din cadrul ANRE.

(4) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL X

Dispoziții finale

Art. 19. – (1) Planul Național de Acțiune în Domeniul Eficienței Energetice se actualizează în termen de 120 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi și la fiecare 3 ani, fiind aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(2) Pentru aplicarea unitară a prevederilor prezentei legi, Departamentul pentru Energie și Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice pot emite instrucțiuni, pentru domeniile specifice, care se aprobă prin ordine ale miniștrilor și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Prevederile prezentei legi se completează cu prevederile Legii nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată, și ale Hotărârii Guvernului nr. 219/2007 privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă.

(4) În termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi, ANRE dispune măsurile necesare pentru aplicarea prevederilor art. 3.

(5) În primul Plan Național de Acțiune în Domeniul Eficienței Energetice, se notifică Comisiei Europene evaluarea măsurilor luate sau care se vor lua, dacă este cazul, pentru eliminarea barierelor de reglementare sau de altă natură apărute în calea eficienței energetice. Măsurile de eliminare pot include: furnizarea de stimulente, abrogarea sau modificarea dispozițiilor juridice sau de reglementare, simplificarea procedurilor administrative, asigurarea educării și/sau formării profesionale sau asistența tehnică în materie de eficiență energetică.

Art. 20. – (1) Anexele nr. 1 - 11 fac parte integrantă din prezenta lege.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanța Guvernului nr. 22/2008 privind eficiența energetică și promovarea utilizării la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 628 din 29 august 2008, cu modificările ulterioare.

*

Prezenta lege transpune Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 315 din 14 noiembrie 2012.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

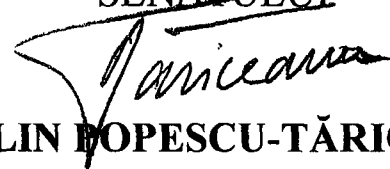
PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALERIU ȘTEFAN ZGONEA

PREȘEDINTELE
SENATULUI

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

București, 18 IULIE 2014

Nr. 421

Cerințele de eficiență energetică pentru achiziționarea de produse, servicii și clădiri de către administrația centrală

În măsura în care acest lucru respectă raportul costuri-eficacitate, fezabilitatea economică, o mai mare durabilitate, adecvarea tehnică, precum și concurența suficientă, administrațiile central care achiziționează produse, servicii sau clădiri:

a) în cazul în care un produs este reglementat de un act delegat adoptat în temeiul Directivei 2010/30/UE sau de o directivă corespunzătoare de punere în aplicare a Comisiei Europene, achiziționează numai produsele care respectă criteriul de apartenență la cea mai înaltă clasă de eficiență energetică posibilă din perspectiva necesității de a asigura o concurență suficientă;

b) în cazul în care un produs nereglementat în conformitate cu lit. a) este reglementat de o măsură de punere în aplicare în temeiul Directivei 2009/125/CE adoptate după intrarea în vigoare a Directivei 2012/27/CE, achiziționează numai produse care respectă valorile de referință privind eficiența energetică specificate în respectiva măsură de punere în aplicare;

c) achiziționează numai produsele reprezentând echipamente de birou reglementate de Decizia 2006/1005/CE a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind încheierea Acordului între Guvernul Statelor Unite ale Americii și Comunitatea Europeană privind coordonarea programelor de etichetare referitoare la eficiența energetică a echipamentelor de birou care respectă cerințele privind eficiența energetică și care să fie la fel de stricte precum cele enumerate în anexa C la acordul atașat la decizia în cauză;

d) achiziționează numai pneurile care îndeplinesc criteriul de apartenență la clasa cea mai ridicată de eficiență a consumului de combustibil, în conformitate cu definiția din Regulamentul (CE) nr.1222/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind etichetarea pneurilor în ceea ce privește eficiența consumului de combustibil și alți parametri esențiali. Această cerință nu împiedică organismele publice să achiziționeze pneuri cu cea mai ridicată clasă de aderență sau clasă de zgomot exterior de rulare justificată prin motive de siguranță și de sănătate publică;

e) solicită în cadrul licitațiilor pentru contracte de servicii ca furnizorii de servicii să utilizeze, în cadrul furnizării serviciilor în cauză, doar produse care îndeplinesc cerințele menționate la lit. a)-d) în momentul furnizării serviciilor respective. Această cerință se aplică doar produselor noi achiziționate de furnizorii de servicii parțial sau integral în scopul furnizării serviciului în cauză;

f) să achiziționeze sau să încheie noi acorduri de închiriere doar a clădirilor care îndeplinesc cel puțin cerințele minime privind performanța energetică, menționate la art. 6 alin. (1), cu excepția cazului în care scopul achiziționării este:

(i) renovarea aprofundată sau demolarea;

(ii) în cazul organismelor publice, să revândă clădirea fără a o utiliza în

scopurile proprii ale organismului public; sau

(iii) conservarea acesteia ca o clădire protejată oficial ca făcând parte dintr-un complex desemnat ca atare sau datorită valorilor arhitecturale sau istorice.

Gradul de respectare a acestor cerințe se verifică pe baza certificatelor de performanță energetică menționate la art. 11 din Directiva 2010/31/UE.

Conținutul energetic al combustibililor selectați pentru utilizare finală
Tabel de conversie

Produs energetic	kJ (PCI)	kgep (PCI)	kWh (PCI)
1 kg cocs	28500	0,676	7,917
1 kg antracit	17200-30700	0,411-0,733	4,778-8,528
1 kg brichete lignit	20000	0,478	5,556
1 kg lignit superior	10500-21000	0,251-0,502	2,917-5,833
1 kg lignit	5600-10500	0,134-0,251	1,556-2,917
1 kg șisturi bituminoase	8000-9000	0,191-0,215	2,222-2,500
1 kg turbă	7800-13800	0,186-0,330	2,167-3,833
1 kg brichete turbă	16000-16800	0,382-0,401	4,444-4,667
1 kg țiței greu	40000	0,955	11,111
1 kg păcură	42300	1,010	11,750
1 kg benzină	44000	1,051	12,222
1 kg parafină	40000	0,955	11,111
1 kg gaz petrolier lichefiat	46000	1,099	12,778
1 kg gaz natural (1)	47200	1,126	13,10
1 kg gaz natural lichefiat	45190	1,079	12,553
1 kg lemn (umiditate 25%) (2)	13800	0,330	3,833
1 kg pelete/brichete din lemn	16800	0,401	4,667
1 kg deșeuri	7400-10700	0,177-0,256	2,056-2,972
1 MJ căldură derivată	1000	0,024	0,278
1 kWh energie electrică	3600	0,086	1(3)

Sursă: Eurostat

(1) 93% metan

(2) Se pot aplica alte valori în funcție de tipul de lemn utilizat cel mai mult.

(3) Aplicabil în cazul în care economiile de energie sunt calculate ca energie primară prin intermediul unei abordări ascendente bazate pe consumul energetic final. Pentru economiile de energie electrică în kWh, se poate aplica un coeficient implicit de 2,5 sau se poate aplica un alt coeficient, cu condiția de a putea justifica valoarea acestuia.

Metode și principii comune de calcul al impactului schemelor de obligații în materie de eficiență energetică și al altor măsuri de politică în temeiul art. 9 și art. 14

1. Metodele de calcul ale economiilor de energie în sensul art. 9 și art. 14

Părțile obligate, participante sau mandatate sau autoritățile publice de punere în aplicare pot utiliza una sau mai multe dintre următoarele metode de calcul ale economiilor de energie:

a) economii preconizate, prin referire la rezultatele îmbunătățirilor energetice anterioare monitorizate independent în instalații similare. Abordarea generic este denumită „ex ante”;

b) economii contorizate, în care economiile din instalarea măsurii sau a pachetului de măsuri sunt stabilite prin înregistrarea reducerii propriu-zise a energiei utilizate, ținând seama de factori precum aditionalitatea, ocuparea, nivelurile de producție și condițiile meteorologice care pot afecta consumul. Abordarea generică este denumită „ex post”;

c) economii de energie gradate, prin care sunt utilizate estimările tehnice. Această abordare poate fi utilizată doar în cazul în care determinarea unor date strict măsurate pentru o instalație specifică este dificilă sau mult prea costisitoare, de exemplu înlocuirea unui compresor sau a unui motor electric cu o valoare nominală în kWh diferită de cea pentru care au fost măsurate informații independente privind economiile de energie, sau în cazul în care acestea se desfășoară pe baza metodologiilor și standardelor de referință stabilite la nivel național de experți calificați sau acreditați care sunt independenți față de părțile obligate, participante sau mandatate implicate;

d) economii de energie monitorizate, în care este stabilit răspunsul consumatorilor la recomandări, campanii de informare, etichetare sau sisteme de certificare sau contoare inteligente. Această abordare poate fi utilizată doar pentru economiile de energie rezultate din schimbările privind comportamentul consumatorilor. Aceasta nu poate fi utilizată pentru economii rezultate din introducerea unor măsuri concrete.

2. În stabilirea economiilor de energie pentru o măsură de eficiență energetică se aplică următoarele principii:

a) poate fi acordat credit doar pentru economiile care depășesc următoarele niveluri:

(i) standardele de performanță ale Uniunii privind emisiile pentru noile autoturisme și noile vehicule utilitare ușoare în urma punerii în aplicare a

Regulamentului (CE) nr. 443/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2009 de stabilire a standardelor de performanță privind emisiile pentru autoturismele noi, ca parte a abordării integrate a Comunității de a reduce emisiile de CO₂ produse de vehiculele utilitare ușoare și, respectiv, a Regulamentului (UE) nr. 510/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2011 de stabilire a unor standarde de performanță pentru vehiculele utilitare ușoare noi, ca parte a abordării integrate a Uniunii de reducere a emisiilor de CO₂ generate de vehiculele ușoare;

(ii) cerințele Uniunii privind eliminarea de pe piață a anumitor produse cu impact energetic în urma punerii în aplicare a măsurilor de punere în aplicare în temeiul Directivei 2009/125/CE; și

b) pentru a ține seama de variațiile climatice dintre regiuni, se pot ajusta economiile la o valoare standard sau se stabilesc diferite economii de energie în funcție de variațiile de temperatură dintre regiuni;

c) trebuie să se poată demonstra că activitățile părții obligate, participante sau mandatate sunt pertinente pentru realizarea economiilor de energie preconizate;

d) economiile de energie dintr-o acțiune individuală pot fi revendicate doar de o parte;

e) calcularea economiilor de energie ține seama de durata de viață a economiilor. Acest lucru poate fi obținut prin calcularea economiilor pe care fiecare acțiune individuală o va realiza între data punerii sale în aplicare și 31 decembrie 2020. Alternativ, se poate adopta o altă metodă decât cea preconizată pentru a obține cel puțin aceeași cantitate totală de economii. Atunci când se utilizează alte metode, trebuie ca valoarea totală a economiilor de energie calculate pe baza acestor alte metode să nu depășește valoarea economiilor de energie care ar fi rezultat din calcul în momentul calculării economiilor pe care fiecare acțiune individuală le va realiza între data punerii sale în aplicare și 31 decembrie 2020. În primul plan național de acțiune pentru eficiență energetică în conformitate cu anexa nr. 11, se descriu în detaliu care sunt celelalte metode pe care le-au folosit și ce dispoziții au fost aplicate pentru a asigura îndeplinirea prezentei cerințe obligatorii de calculare; și

f) sunt permise acțiunile părților obligate, participante sau mandatate, fie individual, fie împreună, care vizează o transformare de durată a produselor, echipamentelor sau a piețelor către un nivel superior de eficiență energetică; și

g) în vederea promovării adoptării măsurilor în materie de eficiență energetică, trebuie respectate standardele de calitate pentru produse, servicii și aplicarea măsurilor. În cazul în care nu există astfel de standarde, autoritățile publice de punere în aplicare acționează împreună cu părțile obligate, participante sau mandatate pentru a le introduce.

3. În stabilirea economiilor de energie din măsuri de politică, se aplică următoarele principii:

a) se acordă credit doar pentru economiile de energie din măsuri de impozitare care depășesc nivelurile minime de impozitare aplicabile combustibililor după cum

prevede Directiva 2003/96/CE a Consiliului din 27 octombrie 2003 privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității sau Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată;

b) datele oficiale recente și reprezentative privind elasticitatea prețurilor sunt utilizate pentru calcularea impactului; și

c) economiile de energie din instrumentele însoțitoare de politică în materie de impozitare, inclusiv stimulentele fiscale sau plata către un fond, sunt contabilizate separat.

4. Notificarea metodologiei

Cu excepția cazului impozitelor, notificarea include detalii privind:

a) părțile obligate, participante sau mandatate sau autoritățile publice de punere în aplicare;

b) sectoarele-țintă;

c) nivelul obiectivului de economisire a energiei sau al economiilor preconizate a fi realizate în întreaga perioadă și în perioadele intermediare;

d) durata perioadei de obligație și a perioadelor intermediare;

e) categoriile de măsuri eligibile;

f) metodologia de calcul, inclusiv modalitățile de stabilire a aditionalității și a pertinentei și metodologiile și standardele de referință care sunt folosite pentru estimările tehnice;

g) durata de viață a măsurilor;

h) abordarea aleasă pentru abordarea variațiilor climatice;

i) standardele de calitate;

j) protocoalele de monitorizare și de verificare și modul în care este asigurată independența acestora față de părțile obligate, participante sau mandatate;

k) protocoalele de audit; și

l) modul în care este luată în considerare necesitatea îndeplinirii cerinței prevăzute la art. 8 alin. (1)

În cazul impozitelor notificarea include detalii privind:

a) sectoarele-țintă și segmentul de contribuabili;

b) autoritatea publică de punere în aplicare;

c) economiile preconizate a fi realizate;

d) durata măsurii de impozitare și perioadele intermediare; și

e) metodologia de calcul, inclusiv elasticitatea prețului utilizat.

Criteria minime pentru auditurile energetice, inclusiv cele desfășurate ca parte a sistemelor de gestionare a energiei

Auditurile energetice menționate la art. 9 se bazează pe următoarele orientări:

- a) se bazează pe date operaționale actualizate, măsurate și trasabile privind consumul de energie și (pentru energia electrică) profilurile de sarcină;
- b) conțin o revizuire detaliată a profilului de consum de energie al clădirilor sau grupurilor de clădiri, al operațiunilor sau instalațiilor industriale, inclusiv transporturile;
- c) se bazează, ori de câte ori este posibil, pe analiza costurilor ciclului de viață (LCCA) și nu pe perioadele simple de rambursare (SPP) pentru a lua în considerare economiile pe termen lung, valorile reziduale ale investițiilor pe termen lung și ratele de actualizare;
- d) sunt proporționale și suficient de reprezentative pentru a permite crearea unei imagini fiabile a performanței energetice globale și identificarea fiabilă a celor mai semnificative oportunități de îmbunătățire.

Auditurile energetice permit calcule detaliate și validate pentru măsurile propuse, astfel încât să furnizeze informații clare cu privire la economiile potențiale.

Datele utilizate în auditurile energetice sunt stocabile în scopul analizei istorice și al urmăririi performanței.

Cerințe minime pentru facturare și informațiile privind facturarea pe baza consumului real

1. Cerințe minime pentru facturare

1.1. Facturarea pe baza consumului real

Pentru a permite consumatorilor finali să-și regleze propriul consum de energie, facturarea ar trebui să fie efectuată pe baza consumului real, cel puțin o dată pe an, iar informațiile privind facturarea ar trebui puse la dispoziție cel puțin trimestrial, la cerere sau în cazul în care consumatorii au optat pentru factura electronică, sau de două ori pe an în celelalte cazuri. Gazul folosit doar pentru gătit poate fi scutit de la aplicarea prezentei cerințe.

1.2. Informații minime incluse în factură

Următoarele informații, după caz, sunt puse la dispoziția consumatorilor finali, într-o formă clară și ușor de înțeles, prin intermediul facturilor, contractelor, tranzacțiilor și chitanțelor emise în stațiile de distribuție:

- a) prețurile reale actuale și consumul real de energie;
- b) comparații între consumul actual de energie al consumatorului final și consumul corespunzător aceleiași perioade a anului anterior, preferabil sub formă grafică;
- c) informații de contact pentru organizațiile consumatorilor finali, agențiile pentru energie sau organisme similare, inclusiv adrese de site-uri internet de unde se pot obține informații privind măsurile disponibile de îmbunătățire a eficienței energetice, profiluri comparative ale utilizatorilor finali și specificații tehnice obiective privind echipamentele energetice.

În plus, ori de câte ori este posibil și util, trebuie puse la dispoziția consumatorilor finali comparații cu un utilizator final mediu de energie normalizat sau etalonat, din aceeași categorie de consum, într-o formă clară și ușor de înțeles, prin intermediul sau semnalate în cadrul facturilor, contractelor, tranzacțiilor și chitanțelor emise în stațiile de distribuție.

1.3. Consiliere cu privire la eficiența energetică în cadrul facturilor și alte forme de retransmitere a informațiilor către consumatorii finali

În momentul trimiterii contractelor și a modificărilor aduse acestora, precum și în facturile trimise consumatorilor sau prin intermediul site-urilor internet care se

adrează consumatorilor individuali, distribuitorii de energie, operatorii de sisteme de distribuție și furnizorii de energie informează clienții, într-o manieră cât mai clară și ușor de înțeles, cu privire la datele de contact privind centrele independente de consiliere a consumatorilor, agențiile energetice sau alte instituții similare, inclusiv adresele de internet ale acestora, unde consumatorii pot obține consiliere cu privire la măsurile disponibile în materie de eficiență energetică, profilurile de referință privind consumul individual de energie și alte specificații tehnice ale aparatelor energetice care pot contribui la reducerea consumului energetic al aparatelor.

**Potențialul eficienței energetice în ceea ce privește
serviciile de încălzire și răcire**

1. Evaluarea cuprinzătoare a potențialelor naționale de încălzire și răcire menționate la art. 14 alin. (1) include:

- a) o descriere a cererii de încălzire și răcire;
- b) o prognoză privind modul în care această cerere se va modifica în următorii 10 ani, luându-se în considerare în special evoluția cererii de încălzire și răcire a clădirilor și diferitele sectoare industriale;
- c) o hartă a teritoriului național, în care sunt identificate, protejând totodată informațiile comerciale sensibile:
  - (i) punctele cu cerere de încălzire și răcire, inclusiv:
    - municipalitățile și conurbațiile cu un raport al suprafețelor de cel puțin 0,3; și
    - zonele industriale cu un consum anual total pentru încălzire și răcire de peste 20 GWh;
  - (ii) infrastructura existentă și planificată de termoficare și răcire centralizată;
  - (iii) punctele potențiale cu surse de încălzire și răcire, inclusiv:
    - instalațiile de producere a energiei electrice cu o producție energetică anuală totală de peste 20 GWh;
    - instalațiile de incinerare a deșeurilor; și
    - instalațiile de cogenerare existente și planificate, care utilizează tehnologiile de cogenerare prevăzute în hotărâre a Guvernului și instalațiile de termoficare;
- d) identificarea cererii de încălzire și răcire care poate fi satisfăcută prin cogenerare de înaltă eficiență, inclusiv prin microcogenerare rezidențială, și prin intermediul rețelei de termoficare și răcire centralizată;
- e) identificarea potențialului de cogenerare suplimentară de înaltă eficiență, inclusiv în urma reabilitării instalațiilor industriale și de producere existente și a construirii de noi astfel de instalații sau a altor facilități care produc căldură reziduală;
- f) identificarea potențialului de eficiență energetică al infrastructurii de termoficare și răcire centralizată;
- g) strategii, politici și măsuri care ar putea să fie adoptate până în 2020 și 2030 cu scopul de a se realiza potențialul menționat la lit. (e) și de a se îndeplini cererea de la lit. (d), inclusiv, după caz, propuneri pentru:
  - (i) creșterea ponderii cogenerării în ceea ce privește sistemele de încălzire și răcire și producția de energie electrică;
  - (ii) dezvoltarea infrastructurii de termoficare și răcire centralizată eficientă

pentru a se permite dezvoltarea cogenerării de înaltă eficiență și utilizarea serviciilor de încălzire și răcire rezultate din căldura reziduală și sursele regenerabile de energie;

(iii) încurajarea noilor instalații termoelectrice și a instalațiilor industriale care produc căldură reziduală să fie amplasate în situri unde se recuperează cantitatea maximă de căldură reziduală disponibilă pentru a se îndeplini cererea existentă sau preconizată de încălzire și răcire;

(iv) încurajarea noilor zone rezidențiale sau a noilor instalații industriale care consumă căldură în cadrul proceselor de producție să fie amplasate acolo unde este disponibilă căldură reziduală, astfel cum prevede evaluarea cuprinzătoare, să poată contribui la realizarea cererii de încălzire și răcire. Aceasta ar putea include propuneri care sprijină concentrarea unui număr de instalații individuale în același amplasament în vederea asigurării unei corespondențe optime între cererea și oferta de servicii de încălzire și răcire;

(v) încurajarea instalațiilor termoelectrice, instalațiilor industriale care produc căldură reziduală, instalațiilor de incinerare a deșeurilor și a altor instalații de transformare a deșeurilor în energie să fie conectate la rețeaua locală de termoficare sau răcire centralizată;

(vi) încurajarea zonelor rezidențiale și instalațiilor industriale care consumă căldură în procesele de producție să fie conectate la rețeaua locală de termoficare sau răcire centralizată;

h) ponderea cogenerării de înaltă eficiență și a potențialului stabilit, precum și a progresului înregistrat în temeiul Directivei 2004/8/CE;

i) o estimare a energiei primare care urmează să fie economisită;

j) o estimare a măsurilor de susținere publică pentru serviciile de încălzire și răcire, dacă acestea există, cu menționarea bugetului anual și identificarea potențialului element de sprijin. Aceasta nu aduce atingere unei notificări separate a sistemelor de sprijin public pentru evaluarea ajutoarelor de stat.

2. În mod corespunzător, evaluarea cuprinzătoare poate fi alcătuită dintr-un ansamblu de planuri și strategii regionale sau locale.

Analiza costuri - beneficii
Partea 1
Principiile generale ale analizei costuri-beneficii

Obiectivul pregătirii analizelor costuri-beneficii – în raport cu măsurile de promovare a eficienței energetice în ceea ce privește serviciile de încălzire și răcire prevăzute la art. 14 alin. (3) – este de a oferi un temei decizional pentru prioritizarea calificată a resurselor limitate la nivelul societății.

Analiza costuri-beneficii poate acoperi o evaluare a unui proiect sau evaluarea unui grup de proiecte pentru o evaluare locală, regională sau națională mai largă în scopul stabilirii opțiunii de încălzire sau răcire celei mai eficiente din punct de vedere al costurilor și benefice pentru o zonă geografică dată, în scopul planificării energiei termice.

Analizele costuri-beneficii în temeiul art. 14 alin. (3) includ o analiză economică acoperind factori socioeconomici și de mediu.

Analizele costuri-beneficii includ următoarele etape și considerente:

a) Instituirea unei limite de sistem și a unei limite geografice

Sfera analizelor costuri-beneficii respective determină sistemul energetic relevant. Limita geografică acoperă o zonă geografică corespunzătoare bine definită, de exemplu, o regiune dată sau o zonă metropolitană, pentru a evita selectarea unor soluții care să nu fie optime, pe baza examinării fiecărui proiect în parte.

b) Abordarea integrată pentru opțiunile de cerere și ofertă

Analiza costuri-beneficii ține seama de toate resursele de aprovizionare relevante din sistem și de limita geografică, folosind datele disponibile, inclusiv căldura reziduală din producerea energiei electrice și instalații industriale și energia din surse regenerabile, și de caracteristicile și tendințele cererii de încălzire și răcire.

c) Constituirea unui scenariu de referință

Scopul scenariului de referință este de a servi drept punct de referință față de care sunt evaluate scenariile alternative.

d) Identificarea scenariilor alternative

Toate alternativele relevante pentru scenariul de referință sunt luate în considerare. Scenariile care nu sunt fezabile din motive tehnice, financiare, de reglementare națională sau din cauza constrângerilor de timp pot fi excluse într-o etapă timpurie a analizei costuri-beneficii în cazul în care acest lucru se justifică pe baza unor considerente documentate cu grijă, explicit și temeinic.

Numai opțiunile de cogenerare de înaltă eficiență, de termoficare și răcire centralizată eficientă sau de furnizare de încălzire și de răcire individuală eficientă ar trebui luate în considerare în analiza costuri-beneficii ca scenarii alternative față de scenariul de referință.

e) Metoda de calcul al surplusului de costuri-beneficii

(i) Costurile și beneficiile totale pe termen lung ale opțiunilor privind

furnizarea de încălzire sau răcire sunt evaluate și comparate.

(ii) Criteriul de evaluare este criteriul valorii nete actualizate (VNA).

(iii) Orizontul de timp este ales în așa fel încât să fie incluse toate costurile și beneficiile relevante ale scenariilor. De exemplu, un orizont de timp adecvat ar putea fi de 25 de ani pentru o centrală electrică pe bază de gaz, de 30 de ani pentru un sistem de termoficare sau de 20 de ani pentru echipamentele de încălzire de tipul cazanelor.

f) Calculul și prognoza prețurilor și alte ipoteze pentru analiza economică

(i) Se formulează ipoteze, în scopul analizelor costuri-beneficii, cu privire la prețurile factorilor majori de intrare și de ieșire și rata de actualizare.

(ii) Rata de actualizare utilizată în analiza economică pentru calculul valorii nete actualizate se alege în conformitate cu orientările europene sau naționale ⁽¹⁾.

(iii) Se folosesc prognozele naționale, europene sau internaționale pentru evoluția prețurilor la energie dacă acestea corespund contextului național și/sau regional/local propriu.

(iv) Prețurile utilizate în analiza economică reflectă costurile și beneficiile socio-economice reale și ar trebui să includă costurile externe, cum ar fi efectele de mediu și cele asupra sănătății, în măsura posibilului, de exemplu atunci când există un preț de piață sau când este deja inclus în reglementările europene sau naționale.

g) Analiza economică: inventarul efectelor

Analizele economice iau în considerare toate efectele economice relevante.

În scenariile analizate, se pot evalua și lua în considerare, în procesul decizional, economiile de energie și de costuri generate de flexibilitatea sporită a furnizării energiei și de o funcționare mai aproape de optim a rețelelor electrice, inclusiv costurile evitate și economiile evitate prin reducerea investiției în infrastructură.

Costurile și beneficiile luate în considerare includ cel puțin următoarele:

(i) Beneficiile

- Valoarea producției livrate consumatorului (energie termică și electrică)

- Beneficii externe, cum ar fi beneficii de mediu și de sănătate, în măsura posibilului

(ii) Costuri

- Costurile de capital ale centralelor și echipamentelor

- Costurile de capital ale rețelelor asociate de energie

- Costurile de operare variabile și fixe

- Costurile de energie

- Costurile de mediu și de sănătate, în măsura posibilului

h) Analiza sensibilității

⁽¹⁾ Rata națională de actualizare aleasă în scopul analizei economice ar trebui să țină seama de datele furnizate de Banca Centrală Europeană.

Analiza sensibilității este inclusă pentru a evalua costurile și beneficiile unui proiect sau grup de proiecte pe baza unor prețuri diferite la energie, rate de actualizare și a altor factori variabili cu impact semnificativ asupra rezultatului calculului.

Autoritățile publice locale, sub coordonarea administrației publice centrale, trebuie să realizeze analiza economică și financiară. Acestea furnizează metodologiile detaliate și ipotezele în conformitate cu prezenta anexă și stabilesc și fac publice procedurile pentru analiza economică.

Partea a 2-a

Principii în sensul art. 14 alin. (6) și(10)

Analizele costuri-beneficii oferă informații în scopul realizării măsurilor menționate la art.14 alin. (6) și (10):

În cazul în care se planifică o instalație care produce exclusiv energie electrică sau o instalație fără recuperator de căldură, se realizează o comparație între instalațiile planificate sau reabilitarea planificată și o instalație echivalentă care produce aceeași cantitate de energie electrică sau de căldură de proces, dar care recuperează căldura reziduală și care furnizează căldură prin cogenerare de înaltă eficiență și/sau rețele de termoficare și răcire centralizată.

În cadrul unei limite geografice date, evaluarea ia în considerare instalația planificată, precum și eventualele puncte cu cerere de energie termică existente sau potențiale corespunzătoare care ar putea fi alimentate prin aceasta, ținând seama de posibilitățile raționale (de exemplu fezabilitatea tehnică și distanța).

Limita de sistem se stabilește astfel încât să includă instalația planificată și sarcinile termice, cum ar fi clădirea/clădirile și procesul industrial. În cadrul acestei limite de sistem, costul total de furnizare a căldurii și energiei se determină pentru ambele cazuri și apoi se compară.

Sarcinile termice includ sarcinile termice existente, precum o instalație industrială sau un sistem de termoficare și, de asemenea, în zonele urbane, sarcina termică și costurile care ar exista dacă unui grup de clădiri sau unei părți a unui oraș i s-ar furniza și/sau ar fi conectată la o nouă rețea de termoficare.

Analiza costuri-beneficii se bazează pe o descriere a instalației planificate și a instalației/instalațiilor de comparație, cu referire la capacitatea electrică și termică, după caz, tipul de combustibil, utilizarea planificată și numărul de ore de operare anuale planificate, amplasarea și cererea de energie electrică și termică.

În scopul comparației, sunt luate în considerare cererea de energie termică și tipurile de încălzire și răcire utilizate de punctele cu cerere de energie termică din vecinătate. Comparația acoperă costurile aferente infrastructurii pentru instalația planificată și pentru cea cu care se face comparația.

Analizele costuri-beneficii în scopul art. 14 alin. (6) includ o analiză economică, care vizează o analiză financiară, care reflectă tranzacțiile reale de fluxuri de lichidități din investiția în instalații individuale și din funcționarea acestora.

Proiectele cu rezultate pozitive în ceea ce privește costurile și beneficiile sunt

acelea în care suma beneficiilor actualizate în cadrul analizei economice și financiare depășește suma costurilor actualizate (surplus costuri-beneficii).

Se stabilesc principii directoare privind metodologia, ipotezele și orizontul de timp pentru analiza economică.

Pot fi solicitate întreprinderilor responsabile de funcționarea instalațiilor de producere a energiei electrice și termice, întreprinderilor industriale, operatorilor rețelelor de termoficare și răcire centralizată sau altor părți influențate de limita de sistem definită și de limita geografică, să contribuie cu date pentru utilizarea în evaluarea costurilor și beneficiilor unei instalații individuale.

Criteria de eficiență energetică pentru reglementarea rețelelor energetice și pentru tarifele de rețea electrică

1. Tarifele de rețea trebuie să reflecte costurile economiilor de costuri în rețele rezultate în urma măsurilor de gestionare a cererii și a răspunsului la cerere, precum și a producerii distribuite, inclusiv economiile rezultate în urma scăderii prețurilor de livrare sau a investițiilor în rețea și a unei exploatare mai eficiente a rețelei.

2. Reglementările privind rețelele și tarifele nu împiedică operatorii de rețea sau furnizorii de energie să pună la dispoziție servicii de sistem pentru măsurile de gestionare a răspunsului la cerere, gestionarea cererii și producerea distribuită privind piețele organizate de energie electrică, în special:

a) trecerea sarcinii din perioadele de vârf în cele mai puțin aglomerate de către consumatorii finali, luându-se în considerare disponibilitatea energiei din surse regenerabile de energie, energia din cogenerare și producerea distribuită;

b) economiile de energie din răspunsul la cerere al consumatorilor distribuiți de către agregatorii energetici;

c) reducerea cererii din măsurile de eficiență energetică adoptate de către furnizorii de servicii energetice, inclusiv companiile de furnizare a serviciilor energetice;

d) conectarea și repartizarea surselor de producere la tensiuni mai scăzute;

e) conectarea surselor de producere dintr-o locație mai apropiată la consum; și

f) stocarea energiei.

În sensul prezentei dispoziții, termenul „piețe organizate de energie electrică” include piețele nereglementate și schimburile de energie electrică pentru comercializarea energiei, capacității, compensațiilor și serviciilor de sprijin în toate intervalele de timp, inclusiv piețele la termen, piețele pentru ziua următoare și piețele din aceeași zi.

3. Tarifele de rețea sau de vânzare cu amănuntul pot susține prețuri dinamice pentru măsurile de gestionare a răspunsului la cerere adoptate de către consumatorii finali, precum:

a) tarifele corespunzătoare duratei de utilizare;

b) prețurile din momentele esențiale;

c) prețurile în timp real; și

d) reducerile de preț pentru perioadele de vârf.

Cerințe de eficiență energetică pentru operatorii sistemelor de transport și operatorii sistemelor de distribuție

Operatorii sistemelor de transport și operatorii sistemelor de distribuție trebuie:

a) să stabilească și să facă publice normele standard referitoare la suportarea și partajarea costurilor adaptărilor tehnice, cum ar fi conectările la rețea și consolidările rețelei, exploatarea mai eficientă a rețelei și normele privind punerea în aplicare nediscriminatorie a codurilor de rețea, care sunt necesare pentru integrarea noilor producători de energie rezultată din cogenerarea de înaltă eficiență în cadrul rețelei interconectate;

b) să pună la dispoziția noilor producători de energie electrică rezultată din cogenerarea de înaltă eficiență care doresc să se conecteze la sistem informațiile cuprinzătoare și necesare solicitate de către aceștia, inclusiv:

(i) o estimare cuprinzătoare și detaliată a costurilor asociate cu conectarea;

(ii) un calendar rezonabil și precis pentru primirea și prelucrarea cererii în ceea ce privește conectarea la rețea;

(iii) un calendar indicativ rezonabil pentru orice propunere de conectare la rețea. Procesul global pentru conectarea la rețea nu ar trebui să dureze mai mult de 24 de luni, ținând seama de ceea ce este realizabil în mod rezonabil și nediscriminatoriu;

c) să furnizeze proceduri standard și simplificate în ceea ce privește conectarea producătorilor distribuiți de energie electrică produsă prin cogenerare de înaltă eficiență cu scopul de a facilita conectarea acestora la rețea.

Normele standard prevăzute la lit. a) se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, ținându-se în special seama de costurile și beneficiile asociate cu conectarea producătorilor respectivi la rețea. Aceste norme pot prevedea diferite tipuri de conectare la rețea.

Lista minimă de elemente care trebuie incluse în contractele sau în caietele de sarcini asociate privind performanța energetică încheiate cu sectorul public

- Lista clară și transparentă a măsurilor privind eficiența energetică care urmează să fie puse în aplicare sau a rezultatelor în materie de eficiență care urmează să fie obținute.
- Economii garantate care urmează să fie realizate prin punerea în aplicare a măsurilor contractului.
  - Durata și etapele de referință ale contractului, termenii și perioada de preaviz.
  - Lista clară și transparentă a obligațiilor fiecărei părți contractante.
  - Data (datele) de referință care stabilește (stabilesc) economiile realizate.
  - Lista clară și transparentă a etapelor care urmează să fie efectuate pentru a se pune în aplicare măsura sau pachetul de măsuri și, acolo unde este relevant, costurile asociate.
- Obligația de îndeplinire în totalitate a măsurilor prevăzute în contract și de documentare a tuturor schimbărilor efectuate pe parcursul proiectului.
- Reglementările care specifică includerea cerințelor echivalente în orice subcontractare către terțe părți.
  - Afișarea clară și transparentă a implicațiilor financiare ale proiectului și distribuția contribuției fiecărei părți la economiile monetare realizate (și anume, remunerarea furnizorilor de servicii).
  - Dispoziții clare și transparente privind măsurarea și verificarea economiilor garantate obținute, verificările și garanțiile privind calitatea.
  - Dispoziții care clarifică procedura de abordare a condițiilor de modificare a cadrului care afectează conținutul și rezultatele contractului (și anume, modificarea prețurilor la energie, intensitatea utilizării unei instalații).
  - Informații detaliate privind obligațiile fiecărei părți contractante și despre sancțiunile în caz de încălcare.

Cadrul general pentru raportare Partea 1

Cadrul general pentru rapoartele anuale

Rapoartele anuale constituie baza pentru monitorizarea progresului spre obiectivele naționale pentru anul 2020 și includ următoarele informații minime:

a) o estimare a următorilor indicatori pentru anul care precede ultimul an încheiat (anul X ⁽¹⁾ – 2):

- (i) consumul de energie primară;
- (ii) consumul energetic final total;
- (iii) consumul energetic final în sectorul
  - industriei;
  - transporturilor (împărțite între transportul de persoane și de mărfuri, dacă sunt disponibile)
    - gospodăriilor;
    - serviciilor;
- (iv) valoarea adăugată brută în sectorul
  - industriei;
  - serviciilor;
- (v) venitul total disponibil al gospodăriilor;
- (vi) produsul intern brut (PIB);
- (vii) producerea energiei electrice pe baza producerii de energie termică;
- (viii) producerea energiei electrice pe baza producerii combinate de energie electrică și energie termică;
- (ix) producerea căldurii pe baza producerii de energie termică;
- (x) producerea căldurii pe baza centralelor de producere combinată a energiei electrice și a energiei termice, inclusiv căldura reziduală industrială;
- (xi) consumul de combustibil pentru producerea energiei termice;
- (xii) călători-kilometri (pkm), dacă este disponibilă;
- (xiii) tone-kilometri (tkm), dacă este disponibilă;
- (xiv) transport-kilometri combinat (pkm + tkm), în cazul în care (x) și (xi) nu sunt disponibile;
- (xv) populație.

În sectoarele în care consumul energetic rămâne stabil sau indică o anumită creștere, se analizează cauzele și se atașează evaluarea la estimări.

Cel de al doilea raport și următoarele includ și punctele b)-e):

b) actualizări ale principalelor măsuri legislative și fără caracter legislativ puse în aplicare în anul precedent care contribuie la îndeplinirea obiectivelor naționale

---

⁽¹⁾ X – anul curent.

generale în materie de eficiență energetică pentru 2020;

c) suprafața totală a clădirilor cu o suprafață totală utilă de peste 500 m² și de la 9 iulie 2015 de peste 250 m² deținute și ocupate de către administrația centrală, care, la data de 1 ianuarie a anului în care trebuie prezentat raportul, nu au respectat cerințele privind performanța energetică menționate la art. 6 alin. (3);

d) suprafața totală a clădirilor încălzite și/sau răcite deținute și ocupate de administrația centrală a unui stat membru, care a fost renovată în anul anterior menționat la art. 6 alin. (1), sau cantitatea de economii de energie în clădirile eligibile deținute și ocupate de către administrația centrală, astfel cum este menționat la art. 6 alin. (11);

e) economiile de energie obținute prin intermediul schemelor naționale de obligații în materie de eficiență energetică sau măsurile alternative adoptate.

Primul raport trebuie să includă, de asemenea, obiectivul național menționat la art. 1 alin. (3).

În rapoartele anuale se pot include, de asemenea, obiective naționale suplimentare. Acestea pot viza în special indicatorii statistici enumerați la lit. a) din prezenta parte sau o combinație a acestora, cum ar fi intensitatea energetică primară sau finală sau intensitățile energetice sectoriale.

Partea a 2-a

Cadrul general al planurilor naționale de acțiune pentru eficiență energetică

Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică trebuie să furnizeze un cadru pentru dezvoltarea strategiilor naționale de eficiență energetică.

Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică acoperă măsurile semnificative de îmbunătățire a eficienței energetice și economiile de energie preconizate/înregistrate, inclusiv cele privind aprovizionarea, transportul și distribuția de energie, precum și eficiența energetică la utilizatorii finali. Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică includ următoarele informații minime:

1. Obiective și strategii

- Obiectivul indicativ național de eficiență energetică pentru 2020, solicitat în temeiul art. 1 alin. (3);
- Obiectivul indicativ național privind economiile de energie, prevăzut la art. 4 alin. (1) din Directiva 2006/32/CE;
- Alte obiective existente în materie de eficiență energetică care vizează întreaga economie sau sectoare specifice;

2. Măsuri și economii de energie

Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică furnizează informații

referitoare la măsurile adoptate sau care urmează să fie adoptate în vederea punerii în aplicare a principalelor elemente ale prezentei legi și la economiile care au legătură cu acestea.

a) Economii de energie primară

Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică enumeră măsurile și acțiunile semnificative adoptate în vederea economisirii energiei primare în toate sectoarele economiei. Se furnizează estimările privind măsurile sau pachetele de măsuri/acțiuni privind economiile preconizate pentru 2020 și economiile realizate până la momentul redactării raportului.

După caz, ar trebui furnizate informații privind alte impacturi/beneficii ale măsurilor (reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, îmbunătățirea calității aerului, crearea de locuri de muncă etc.) și bugetul pentru punerea în aplicare.

b) Economii de energie finală

Primul și cel de al doilea plan național de acțiune pentru eficiență energetică trebuie să includă rezultatele referitoare la îndeplinirea obiectivului privind economiile de energie finală prevăzut la art. 4 alin. (1) și (2) din Directiva 2006/32/CE. În cazul în care nu este posibilă calcularea/estimarea economiilor pentru fiecare măsură în parte, trebuie precizată reducerea consumului de energie la nivel de sector pe baza (combinării) măsurilor.

De asemenea, primul și cel de-al doilea plan național de acțiune pentru eficiență energetică trebuie să includă metodologia de măsurare și/sau calcul necesară pentru calcularea economiilor de energie. Dacă se aplică „metodologia recomandată ⁽¹⁾”, planul național de acțiune pentru eficiență energetică ar trebui să facă trimiteri la aceasta.

3. Informații specifice referitoare la prezenta lege

3.1. Organisme publice (art. 6)

Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică trebuie să includă lista organismelor publice care au elaborat un plan de eficiență energetică în conformitate cu art. 6 alin. (14).

3.2. Obligații în materie de eficiență energetică (art. 8)

Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică trebuie să includă coeficienții naționali selectați în conformitate cu anexa nr.2.

Primul plan național de acțiune pentru eficiență energetică trebuie să includă o scurtă descriere a schemei naționale sau măsurile alternative adoptate.

3.3. Auditeri energetice și sisteme de gestionare (art. 9)

Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică cuprind:

(¹) Recomandări privind metodele de măsurare și verificare din cadrul Directivei 2006/32/CE privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice.

- a) numărul de audituri energetice desfășurate în perioada anterioară;
- b) numărul de audituri energetice desfășurate în întreprinderile mari în perioada anterioară;
- c) numărul de întreprinderi mari din teritoriul lor, cu indicarea numărului de întreprinderi pentru care se aplică art. 9.

3.4. Promovarea serviciilor eficiente de încălzire și răcire (art. 14)

Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică includ o evaluare a progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a evaluării cuprinzătoare prevăzute la art. 14 alin. (1).

3.5. Transportul și distribuția energiei (art. 15)

Primul plan național de acțiune pentru eficiență energetică și rapoartele ulterioare care trebuie întocmite la fiecare 10 ani trebuie să includă evaluările făcute, măsurile și investițiile identificate pentru a utiliza potențialul de eficiență energetică al infrastructurii de gaze naturale și energie electrică menționată la art. 15 alin. (4).

3.6. Ca parte a planurilor naționale de acțiune pentru eficiență energetică, se raportează măsurile întreprinse pentru a permite și dezvolta răspunsul la cerere, astfel cum figurează la art. 15.

3.7. Disponibilitatea sistemelor de calificare, acreditare și certificare

Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică trebuie să includă informații referitoare la sistemele de calificare, de acreditare și de certificare disponibile sau la sistemele echivalente de calificare pentru furnizorii de servicii energetice, auditurile energetice și măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice.

3.8. Servicii energetice (art. 17)

Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică trebuie să includă un link către site-ul internet unde poate fi accesată lista sau interfața furnizorilor de servicii energetice menționate la art. 17 alin. (1) lit. (c).

3.9. Alte măsuri de promovare a eficienței energetice (art. 19 alin. (5))

Primul plan național de acțiune pentru eficiență energetică trebuie să includă o listă a măsurilor prevăzute la art. 19 alin. (5)